

21993 Socialpsykiatri – overbygning af basisviden

Inspirationsmateriale til un- dervisningen

Udviklet af:

Jean Hagstrøm & Marianne Ditmer
SOSUH Kompetencecenter
Email: jeh@sosuh.dk & dmi@sosuh.dk
Tlf. 41380755 & 25164482

1. Uddannelsens sammenhæng til jobområde (FKB)

Moder-FKB:

2223 Socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap

Endvidere tilknyttet følgende af EPOS FKBere:

2885 Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi
2877 Pædagogisk arbejde med børn og unge

Arbejdsfunktioner

Uddannelsen giver dig viden om Recovery både den kliniske og den personlige Recovery samt kobler denne viden til arbejdet med borgerens og barnets rehabilitering.

Du vil også kunne påtage dig en koordinerende rolle i det tværfaglige, tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde omkring borgeren og barnet i forløb i socialpsykiatrien.

Du vil kunne arbejde med rehabilitering og den personlige recovery proces i samarbejde med borger og barnet i socialpsykiatrien for at sikre en sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende indsats.

Du kan med fordel tage denne uddannelse sammen med uddannelsen "Recovery som deltagelse i samfundslivet" der bygger videre på samme tankegang.

Deltagerforudsætninger

Pædagogiske assistenter, social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter. Ufaglærte på fx. bosteder og andre fagpersoner, der fx arbejder på bosteder, i aktivitetstilbud eller i opsøgende tilbud i borgerens eget hjem.

Relevante uddannelser at kombinere med

- 40938 Titel: Grundlæggende arbejde i socialpsykiatrien 10 dage

- 49895 Titel: Koordineret samarbejde i socialpsykiatrien 3 dage
- 49986 Titel: Tværfaglig og tværsektoriel koord. i socialpsykiat 4 dage

2. Ideer til tilrettelæggelse

Der er afsat 3 dage til uddannelsen som kan placeres i træk eller i split 2 + 1 med anbefalede max 7 dage imellem til eventuelt at afprøve noget af uddannelsens indhold i praksis. Uddannelsen favner over en stor mængde teori, anbefalinger samt retningslinjer og instrukser. Pædagogisk didaktisk må det derfor handle om at skabe et handlingsorienteret refleksionsrum med udgangspunkt i deltagernes kerneopgaver og erfaringer fra egen praksis.

Uddannelsen indledes med en præsentation af underviser og deltagere. Deltagerne er bærer af forskellige faglige baggrunde, forskellige kulturer i arbejdsmiljøet samt forskellige kompetenceområder. Der må på kort tid skabes en relation mellem deltager og underviser, der bygger på tillid og lysten til i fællesskab at udforske de forskellige temaer i uddannelsen samt skabe rum for videndeling.

Speed-dating er en model, hvor der udover navn, arbejdsfelt og borgergruppe med fordel kan fokuseres på praksiserfaringer, kompetencer og roller i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde samt refleksion over egne forventninger til uddannelsens 3 dage.

I arbejdet med de 4 temaer skal deltagerne inspireres teoretisk, Der skal skabes koblingspunkter mellem det teoretiske og deltagernes praksis via plenum diskussioner, refleksioner og grupperefleksioner. Og der skal skabes mulighed for praksisudvikling via daglig opsamling på læringsudbytte samt eventuelle nye handlingskompetencer.

Dag 1 Her arbejdes der med Tema 1 + 2 – Dagen afsluttes med padlet til opsamling på dagens AHA – oplevelse – Ting der skal I den faglige rygsæk – Tind der kan bruges i praksis i morgen – Dagens bedste oplevelse.

Dag 2 Her arbejdes med Tema 3 + 4 – Arbejdet med temaerne består til dels af oplæg, deltager plenum refleksioner samt kortvarige gruppe refleksioner. Dagen afsluttes med padlet til opsamling på dagens AHA – oplevelse – Ting der skal I den faglige rygsæk – Tind der kan bruges i praksis i morgen – Dagens bedste oplevelse.

Dag 3 Prøven er lagt på dag 3. Deltageren har 1,5 timer til rådighed til at besvare prøven. Den første ½ time. må deltagerne være i dialog med hinanden om temaerne i prøven: den sidste time. arbejder deltagerne individuelt med den skriftlige besvarelse af prøven. Prøven kan med fordel ligge om formiddagen og eftermiddagen bruges til opsamling og afslutning på uddannelsesforløbet

Opsamling på prøven

Opsamling på alle dage:

Tilbage til Jan Mainzes kvalitetsmodel (Den organisatoriske, sundhedsfaglige og interpersonelle)
Eller bruge Blomsten (**Viden på tværs** – ”Blomst - et værktøj til forandring”) og fokusere på hvad de kan tage med til deres praksis og arbejde videre med.

3. Temaer

Temaoversigt

- Tema 1 Recovery
- Tema 2 Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse i socialpsykiatrien
- Tema 3 Kerneopgaver i socialpsykiatrien
- Tema 4 Tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i socialpsykiatrien

Tema 1: Recovery

- Emne 1 introduktion til hinanden og uddannelsen
- Emne 2 Definition på recovery
- Emne 3 Recovery i praksis

Tema 2: Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse i socialpsykiatrien

- Emne 1 Hvad er sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse i socialpsykiatrien
- Emne 2 Kvalitet i sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse i praksis
- Emne 3 Opsamling på dagens arbejde.

Tema 3: Kerneopgaver i socialpsykiatrien

- Emne 1 Hvad er kerneopgaver i socialpsykiatrien
- Emne 2 Kerneopgaver og borgerens hverdagsliv
- Emne 3 Kvalitet i kerneopgaverne i praksis

Tema 4: Tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i socialpsykiatrien

- Emne 1 Hvad er det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde i socialpsykiatrien
- Emne 2 Kvalitet i det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde i praksis
- Emne 3 Opsamling på dagens arbejde.

4. Opgaver og undervisningsmaterialer

Opgaver

Tema 1 Recovery

Opgave

Gruppe refleksioner over CHIMED modellen og hvilke eksempler de har på de forskellige dele fra deres praksis

Gruppe refleksioner over CHIMED modellen med udgangspunkt i en kort case beskrivelse fra deltagernes egen praksis – Fx ved at gennemgå de forskellige punkter Connectedness – Hope – Identitet – Mestring – Empowerment – Disabilities.

Tema 2 Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse i socialpsykiatrien

Opgave

Gruppeopgave refleksioner over hvordan TOBS eller andre praksisrelevante værktøjer kan bruges til at øge kvaliteten af sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse i deres praksis. Udgangspunktet kan være en situationsbeskrivelse fra deltagernes egen praksis.

Gruppeopgave med udgangspunkt i 12 sygeplejefaglige problemområder og hvordan de bruges i praksis?

Tema 3 Kerneopgaver i socialpsykiatrien

Opgave

Grupperefleksioner over kerneopgaverne i egen praksis via Jan Bisgaards model til refleksion over opgaver i praksis

Grupperefleksioner over kerneopgaverne i egen praksis via definitionerne af recovery og refleksion over hvordan der arbejdes med de forskellige områder

Tema 4 Tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i socialpsykiatrien

Opgave

Gruppeopgave med udgangspunkt i modellen for relationel koordinering reflektere over hvordan de kan forbedre det tværprofessionelle eller tværprofessionelle samarbejde

Gruppeopgave med udgangspunkt i værktøjet Åben dialog reflektere over hvordan de kan forbedre det tværprofessionelle eller tværprofessionelle samarbejde

Gruppeopgave med udgangspunkt i værktøjet Koordinerede indsatsplaner reflektere over hvordan de kan forbedre det tværprofessionelle eller tværprofessionelle samarbejde

Opsamling på dag 1 og 2

Underviseren udarbejder en Padlet der kan bruges begge dage.

Refleksionerne kan forgå Individuelle eller i grupper

Indholdet er refleksioner over dagens læringsudbytte samt eventuelle handlekompetencer Padlet.

Følgende fokusområder kan bruges som inspiration:

- ⇒ Dagens AHA oplevelse

- ⇒ Ny eller genopfrisket viden der kan pakkes i deltagerens faglige rygsæk

- ⇒ Nye eller genopfriskede modeller eller værktøjer du/I starte med at bruge i morgen i jeres praksis

- ⇒ Dagens bedste oplevelse

Opsamling dag 3 på hele uddannelsen

Opsamling på alle dage - Tilbage til Jan Mainzes kvalitetsmodel (Den organisatoriske, sundhedsfaglige og interpersonelle) og fokusere på hvad de kan tage med til deres praksis og arbejde videre med

Eller bruge Blomsten et værktøj til forandring og fokusere på hvad de kan tage med til deres praksis og arbejde videre med

Undervisningsmateriale

Der er ikke udarbejdet powerpoint eller lignende undervisningsmateriale. Det handler om at skabe mest mulig transfer til deltagernes praksis og skabe meningsfulde sammenhænge i undervisningen og de tilhørende faglige refleksioner.

Udgangspunktet for materiale, værktøjer og modeller må være styret af de recovery rammer, dokumentationsværktøjer og andre faglige overvejelser der er med til at danne rammerne for deltagernes praksis.

5. Litteraturliste mv.

Social- og Boligstyrelsens hjemmeside samt deres vidensplatform social.dk.

Her findes en del definitioner samt henvisninger til yderligere litteratur på området. Litteraturhenvisningerne er oftest til primære kilder af teori, definitioner og modeller om recovery og recoveryorienteret rehabilitering

<https://sbst.dk/handicap/psykiske-vanskeligheder/rehabilitering>
<https://vidensportal.dk/voksne/recovery>

Video om Recovery og recoveryorienteret rehabilitering
<https://www.youtube.com/watch?v=bM5BB3R4cfs>

Socialpædagogisk materiale

Socialpædagogerne vidensbank – viden.sl.dk
<https://sus.dk/nyhed/nyt-redskab-til-recovery/>

Socialpædagogen online: Metoder og tilgange - Recovery
<https://socialpaedagogen.sl.dk/arkiv/2021/03/podcast-recovery/>

Juliussen, Finn B. *Recovery-orienteret rehabilitering: Reorientering for mental sundhed*. Hans Reitzel. 2 oplag 2023

Anden relevant litteratur om recovery kan findes i sygeplejefaglig litteratur, rapporter og artikler bl.a

Sygeplejersken - Fag og forskning 2018 nr.4 - Personlig recovery vinder frem i psykiatrien

Region Sjælland Psykiatrien
<https://www.psykiatrienregsj.dk/patienter-og-paaroerende/recovery>
Diverse

ROSAS Podcast – Recovery og deltagelse
<https://www.psykiatrienregsj.dk/om-psykiatrien/for-fagpersoner/rosa-enheden-for-relationer-og-samarbejde-paa-tvaers/rosas-podcasts>

Dansk selskab for psykosocial rehabilitering.
<https://psykosocialrehabilitering.dk/dokumentation-og-forskning>

Anden litteratur

Blomsten et værktøj til forandring ligger på VPT (Viden På Tværs)

https://vpt.dk/psykisk-arbejdsmiljoe/blomsten-et-vaerktoej-til-forandring?utm_campaign=Ledelse%20af%20unge%20p%C3%A5%20%C3%A6ldre-omr%C3%A5det%20Vi%20er%20n%C3%B8dt%20til%20at%20g%C3%B8re%20noget%20andet%20end%20det%20vi%20g%C3%B8r%20nu%20%7C%20Kompetenceudvikling%20af%20faste%20teams%20tager%20tid&utm_medium=email&utm_source=Newsletter

Relationel koordinering – Ledelse af et effektivt samarbejde. Væksthus for ledelse 2016

<https://www.lederweb.dk/media/1559/relationel-koordinering.pdf>